

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

N:r 27 (550).

Fredagen den 8 juli 1898.

Stockholm. Iduns Kungl. Hofboktr.

11:te årg.

Prenumerationspris pr år:		Byrå:	Redaktör och utgivare:	Utgifningstid:	Annonspris:
Idun ensam	kr. 5.—	Klara södra kyrkog. 16, 1 tr.	FRITHIOF HELLBERG.	hvarje fredag.	35 öre pr nonpareillerad.
Iduns Modet., fjortondagsuppl.	» 5.—	Öppen kl. 10—5.	Träffas säkrast kl. 2—3.	Lösnummerpris 15 öre	För »Platssökande» o. »Lediga platser»
Iduns Modet., månadsuppl.	» 3.—	Allm. telef. 6147. Rikstelef. 1646.	Redaktionssekr.: J. Nordling.	(lös:n:r endast för kompletteringar.)	25 öre för hvarje påbörjad tiotal stafv.
Barngarderoben	» 3.—				Utländska annons. 70 öre pr noup-rad.

Frida Stéenhoff.

En vacker majdag 1896 syntes i boklådorna ett häfte med titeln *Lejonets unge* på ett lejongult omslag. Uppe i hörnet stod författarnamnet: *Harald Gote*. Absolut okänt sade det mig intet — om icke att den anonyme författaren troligen var en kvinna, ty det är vanligen med manliga signaturer damerna föredraga att debutera.

Vid första bläddrandet i boken blef jag slagen af några repliker, särskildt denna:

»Men samvetet? — Har ni kanske bara ett estetiskt samvete?» På hvilket den tillfrågade svarade: »Det vet jag inte. — Jag har inte känt af något annat, än att jag tycker illa om tankar — och känslor och handlingar — som äro fula.»

Jag hade sett nog för att genast taga boken med mig hem, där jag snart fann, att de anförda orden kunde varit motto för hela dikten. Ty denna var framför allt ett angrepp på vissa som sedliga ansedda känslor och handlingar, hvilka för ett af skönhets- och frihetskänsla besjäladt väsen nu mera synas fula. Angreppet skedde ej blott genom ord, utan äfven sålunda att författarinnan lät två unga människor ingå ett fritt äktenskap, emedan dessa människor tillhörde »den ljusa förtruppen», som går fram mot en kommande tidsålder och har rätt att bryta gamla sedvänjor, därför att de »inom sig bära stoff till nya, bättre seder».

Det nya dramat med de djärfva tankarne, de intres-

santa karaktärerna, den spirituella dialogen lästes, väckte intresse och gissningar om författaren — men allt detta endast inom litterära kretsar. Det var först på hösten, som den stora allmänheten började uppmärksamma *Lejonets unge*, när Rydbergiska sällskapet, med Signe Widell som Saga, spelade stycket i landsorten, bland annat i Sundsvall, där ungefär samtidigt spred sig den

förskräckliga nyheten: att den »sammhällsupplösande» lejonungen sett dagen inom deras eget samhälle!

Sedan Harald Gote befunnits vara Frida Stéenhoff, hustru till en af stadens läkare, hade författarinnan att utstå icke blott de offentliga angreppen på sina idéer — angrepp, hvilka alltid äro lätta att bära, när de äro sakliga — utan äfven de, på det enskilda lifvet ingående, personliga kränkningar, hvilka alltid äro svåra att bära, emedan de gifva oss en del oangenäma öfverraskningar med afseende å våra medmänniskors intelligens eller hjärta eller båda delarna. Medan författarinnan fick lära sig att hon lefde på en betydligt mera inskränkt planet än hon drömt om, slutsåldes emellertid hennes drama med rifvande fart och utkom snart i ny upplaga.

Den unga kvinna, som redan vid sitt första litterära framträdande framkallade en sådan storm af indignation, äger — som ofta är fallet — ett starkt likhetsdrag med hjältinnan i sin första bok. När Adil frågar Saga: »Ha edra förfäder varit nomader?» och hon svarar: »Nej. Men många af

Icke mot jordens flyktiga lust jag byter de tårar,
Hvilka i minnenas natt stilla jag gråter ibland.

Malmström.

dem hafva haft något af slafbefriare i sig» — då minnes man att Frida Stéenhoffs fader-nesläkt inneslutit en personlighet, som gjort en stor insats i det internationella frihetsarbetet, nämligen K. B. Vadström, som med ett så brinnande nit bekämpade negerslafveriet och med Wilberforce delar äran för människohandelns afskaffande.

Frida Stéenhoff är dotter af dennes brors sons son, den både som predikant, författare och utgifvare af periodiska skrifter bekante Karl Bernhard Filonegros Vadström och hans hustru i första giftet, Helga Westdahl. Frida föddes den 11 dec. 1865 i Stockholm och erhöi där — i Normalskolan och Åhlinska skolan — sin elementära uppfostran. Betydelsefullt för den unga flickans utveckling blef först det år — 1884 — som hon tillbragte hos professor Godet i Neuchâtel, där hon följde kurserna i *Collège des filles*. I professor Godet's familj var den begåfvade fadern konservativ, de begåfvade barnen radikala, såsom det så ofta är fallet med barnen till föräldrar med afgjordt kristlig ståndpunkt. Och den unga svenskan fick — genom sitt iakttagande på nära håll af brytningen mellan tvänne världsåskådningar — intryck, hvilka sedan, under inflytande af 1880-talets idéströmningar här hemma, utvecklades till en medveten, modern lifssyn. Och hon hade den sällsynta lyckan att hos den man, åt hvilken hon gaf sin kärlek, finna en fullkomlig sympati, ej blott på känslans område, utan äfven i fråga om åsikter och intressen.

Doktor Stéenhoff hemförde 1887 sin hustru till det gemensamma hemmet i Sundsvall, där han allt sedan haft sin verksamhet. Blott några månader därefter förlorade de nygifta allt de ägde vid den stora branden, som öfvergick Sundsvall. Deras ungdom och lycka gåfvo dem emellertid friska krafter att börja om för egen del, liksom att räcka till för de många, hvilka under den följande tiden hade det ännu mycket svårare än de själfva. Året därefter föddes deras enda barn, en dotter.

År 1889 besökte fru Stéenhoff Paris, för andra gången, samt Rivieran. Det var med törstande målarögon hon nu drack intrycken af stor konst och rik natur. Ty som så många af våra författare har fru Stéenhoff först ägnat sig åt målning, och när jag i fjol besökte hennes vackra, af egna tafior fyllda hem, var hon just återkommen från en ny färd till norra Italien och Wien, där hon begagnat tiden för att taga lektioner i målning. Och ännu så länge har penseln för henne lika mycken lockelse som pennan. Målningen är hos henne ett så mycket äldre intresse än litteraturen, att hon redan i Schweiz började måla, medan hon däremot icke hade gjort några som helst litterära försök, förrän hon 1894 plötsligt blef gripen af en våldsam håg att skriva ett drama. Detta blef *Lejonets unge*, för hvilket hon dock först 1896 fann förläggare. Hennes andra arbete är det nyligen utkomna dramat *Sin nästas hustru*, en dikt af allvarlig och gripande skönhet. Det är åter ett erotiskt-etiskt ämne författarinnan behandlat, men nu med tragisk utgång. Hon

visar ett fritt äktenskapligt förhållande — liknande det hvilket ingås af Adil och Saga i *Lejonets unge* — som blir mera djupt bindande än mångt lagligt. Hjältinnan i detta nya stycke ställes nämligen i en konflikt, där hon väljer att försaka lyckan, men dör af sin försakelse. Hon handlar emellertid icke på grund af rättskänsla eller principer. Hennes öde blir tragiskt — såsom alla djupt tragiska öden bli det — därför att hon är den natur hon är, en djupt känslig varelse, som ej kan bringa enhet i sitt lif, emedan hon ej kan komma förbi den del däraf, som hon redan lefvat; emedan hon ej kan besegra sin ömhet för sin icke laglige make, hvilken älskar henne, och endast hänsynslöst följa den man, hon själf helt älskar.

Det intressanta dramats grundtanke, den att människor icke handla efter vare sig sekelgamla eller moderna rättsbegrepp, utan efter sitt väsens art, emedan vår vilja icke är fri att följa endast våra meningar, utan är bestämd af otaliga, hemlighetsfulla inflytanden — denna grundtanke kommer helt visst att framkalla diskussion. Men — i motsats till *Lejonets unge* — är idén i *Sin nästas hustru* så otvetydig, att sådana missförstånd som de till hvilka vissa oklarheter i *Lejonets unge* onekligen gåfvo anledning, icke borde ifrågakomma. Däremot är det antagligt att Frida Stéenhoff äno får höra, att hennes åsikter äro farliga, hennes afsikter onda och hennes insikter i människonaturen bristfälliga. Möjligen skall hon också erhålla den öfverraskningen att man, från ett motsatt håll, tolkar hennes nya drama som början till en återgång från den radikala ståndpunkten i *Lejonets unge*. Ingen tydning vore emellertid mera oriktig. Hennes nya drama är endast en utveckling af tankegången i hennes första: att den starka personligheten har rätt att gestalta sitt lif efter sitt eget sedliga ideal, men att utgången af hvarje nydaningsförsök på det etiska området ytterst bestämes, icke af omständigheterna, icke af principerna, utan af personlighetens väsen.

Redan allra första anblicken af Frida Stéenhoff sade mig, att denna unga kvinna, med det lilla, fina, ljusa hufvudet, som uppbäres så behagfullt af den höga, spänstiga gestalten, är en personlighet för sig. Hon hör till den allra minsta af minoriteter, den nämligen, för hvilken det icke finnes i främsta rummet konservativa eller liberala, utan endast fria tankar, tankar, om hvilka man vet att, i samma stund de skulle fastslås som dogmer, ville man ej längre erkänna ens sina käraste idéer som sina egna.

Frida Stéenhoffs käraste idéer äro — som alla själfulla människors — framtidstankar. Jag kan här icke neka mig nöjet att anföra några karaktäristiska rader ur ett bref, där hon — sedan hon bekänt, att hon af författare mest älskar dem från 1880- och 1890-talet — fortsätter:

»Allra mest älskar jag framtidens böcker. De hägra för mig såsom de mest lofvande. Den hägringen sammanhänger med den jag ser af kvinnans kommande blomstringstid, af hvilken vår tid blott är en svag gryning. För öfrigt har jag känslan af att alla gängse

begrepp — sociala, etiska, estetiska — äro någonting ytterligt provisoriskt. De äro en målad ridå, som snart går upp för att visa en annan. Och så allt framgent. Men jag är optimist och hoppas att de alltjämt skola varda bättre målade.»

Den, som har mod att tänka så fria tankar och våga så allvarliga diktverk som Frida Stéenhoff, måste alltid stå ensam i sin tid, ja, i den grad, att en sådan ensam människa ofta går under, ifall hon eller han icke med den norske diktaren kan uttala den förtröstansfulla vissheten:

Er vi to, er vi hundrede mand!

Frida Stéenhoff besitter i allra fullaste mått vissheten att, i denna mening, hafva en stor skara med sig. Och efter som hon dessutom äger allt, som för hvarje kvinna utgör den fullkomligaste lifslyckan, den rikaste utvecklingsmöjligheten, så kan man med berättigade förhoppningar motse fortsättningen af hennes litterära bana. Helt visst kommer hon att vinna en allt större konstnärlig makt öfver sin form; att om kvinnonaturen ge många nya uppenbarelser och att i tidsmedvetandet indikta mer än en af sina egna skönhetstankar.

Ellen Key.

Högsommarsång.

O, hur rik högsommarglöden!
Se, hvad glans, hvad godhet spridd!
Nu mig armast tyckes döden
uppå hela jordens vidd —
Nu ej ljufligt prydda dalen
med sin insjös klara våg
bytte jag mot himlasalen
med dess änglars rena häg.

Ty som sky i våg är speglad
och som sol i blommans gull,
så är Gudens bild och präglad
på en jord af skönhet full.
Och Hans milda makt jag känner
och Hans omsorg om sitt barn
i den fläkt, mitt segel spänner,
i den fångst, som gafs mitt garn.

Jag naturens prakt vill njuta,
sötman all i djupsta drag,
sommarglöden i mig sluta
än på egen hösteday.
Och när sist jag måste sänkas
ned i svepnings vinterskrud,
skall i döden ro mig skänkas
af den fagra sommarns Gud.

Haga, juli.

Harald Jacobson.

Några tankar om ferierna.

I intet land, med undantag af Finland, ha skolorna så långa ferier som hos oss. Detta förhållande har från pedagogisk synpunkt flere gånger påpekats, och man har upprepade gånger väckt förslag om att inskränka särskildt sommarferierna till hälften, eller samma tid som i Tyskland och Danmark. Såsom skäl för denna inskränkning har man anfört, att barnen under ferierna glömma en hel del af hvad läraren med stor möda pluggat i dem under terminen och att de ej ha godt af att gå och drifva hela långa sommaren. Våra skolor och de finska skolorna ha ett särdeles godt rykte om sig, och jag har både i Tyskland och Danmark upprepade gånger hört uttalas förvåning öfver, att barnen kunna hinna inhämta så stora kunskaper hos oss — »trots de långa ferierna.» Jag har då svarat — det är ej trots de långa ferierna, det är feriernas förtjänst.

När lärare och barn på hösten åter råkas, äro båda uthvilade och ha friska krafter att börja på nytt, och, hvad enligt min åsikt är åtminstone lika viktigt, de ha båda under tillräckligt lång tid varit från skolan och det dagliga arbetet. Barnet har hunnit smälta och pröfva hvad det lärt, och läraren har andats annan luft, ofta genom en resa till en annan trakt fått mottaga nya lifgivande intryck, genom sällskap med nya människor fått nya synpunkter och intressen, och allt hvad han andligen själf vinner kommer direkt eller indirekt hans lärjunge till gagn. Den lärare, som trött och öfveranstängd ej hinner annat än nödortfiligen rekreera sina stackars nerver, af honom kan man ej begära den hänförelse och väckelse, som kanske dock en gång skall erkännas vara för mer än all vidlyftig preparation, såvida skolan vill *uppföstra* och ej endast meddela sina lärjungar ett visst pensum af ofta ofrukbara kunskaper.

För lärjungens del är det först och främst det, att han denna tid får vara *hemma*, som har den allra största betydelse. Ett märkligt tidens tecken är, att barnen — alla, såväl gossar som flickor — nu till stor del uppföstras i skolan af lärare och lärarinnor, som med allt nit och intresse dock äro främmande människor utan den känsla, som en mor eller far ju har för sitt barn. Skolan har i våra dagar en dominerande ställning. Det har ofta förvånat mig, huru villigt och oinskränkt föräldrar böja sig för den. Det är också regel att ej fordra något af barnen, medan de gå i skolan; läxorna måste gå framför allt. Denna eftergifvenhet beror väl emellertid på de stora fordringar på skolkunskaper i alla lifvets förhållanden, hvilka föra till de orimligaste konsekvenser. Men så är det. Barnen måste ha betyg, ty utan skolbetyg äro nästan alla vägar stängda. Men behöfver ej barnet lära annat, än hvad en god skola kan lära det? Behöfver det ej andra väckelser och impulser, än dem en god lärare kan gifva, ej annan erfarenhet, än den som förvärfvas i skolan? Tänka vi endast efter en liten smula, så finna vi snart, huru ofullständig, huru fattig, huru torr och ofruktbar en bildning, endast förvärfvad i skolan, är. Barnet behöfver lika väl, ja, bättre än läraren komma från skolan en god del af året för att *fördjupa*, *smälta* och *komplettera* det, som

det lärt; och det är under ferierna, det kan göras. Men då böra ej heller ferierna vara en tid, då barnet endast går och drifver, så att det slutligen är alldeles öfvermått på friheten. Många ha den åsikten om ferierna, att man under dem endast skall leka och bada. Alltid ha de naturligtvis sin stora betydelse för den kroppsliga utvecklingen, men det är ej från den synpunkten, jag här vill se saken.

Enligt min åsikt böra ferierna vara den tid, då hemmet och föräldrarna taga igen det inflytande, som skolan kännbart inkräktat. Barnet bör under denna tid känna sig — ej som ett skolbarn, för hvars läxor man har försyn, utan som en nyttig, betydelsefull medlem i hemmet. Friheten från skolan skall ej betyda fullkomlig frihet att slå dank; friheten från skolan skall ge tillfälle att inhämta allt det, som skolan ej mäktar gifva.

Nu har modern tillfälle att under alla möjliga olika förekommande arbeten ha hjälp af sina döttrar och tillsamman med dem resonnera och tala om sina minnen och erfarenheter. Hon har tillfälle att höra deras tankar och åsikter, hon kan lära dem det hon anser viktigt i hushållet eller annat; hon kan rekommendera dem de böcker, som hon kunde önska, att de skulle läsa, hon kan ha tillfälle att njuta deras sällskap på promenader och utflykter, med ett ord ha verklig känsla af att ha dem *hemma*.

Barnens krafter lida ej af att bli tagna i anspråk. Låt dem endast lära sig ett sundare arbete än att läsa, läsa och ständigt läsa. Gossarna må gärna konstruera båtar och kvarnar för ro skull, men använd dem också i trädgården till verkligt allvarligt arbete, så att de få den moraliskt styrkande känslan att de äro *nyttiga*. Den känslan är så uppföstrande, så styrkande, att det är stor synd att undanhålla barnen den. Både gossar och flickor kunna ha tillfälle att studera naturen i skog och mark, på fält och äng. Försök att intressera dem för allt, som försiggår omkring dem, och det skall snart visa sig, att landtbrukarens sysslor, skogshyggena, kvarnen, fabriken m. m. äro mycket intressantare än kamraternas pojkstreck och hjältedater.

Är det möjligt, att barnen kunna vara på landet, ha de naturligtvis i alla afseenden den bästa nytta af ferierna, då komma de också mest ifrån kamraterna.

Det är ju ett oundvikligt ondt i hvarje skola, att omogna eller brådmogna kamrater få ett betänkligt inflytande, och det är sällan de bästa bland dem, som äro »kamratideal». Komma barnen ifrån dessa och lära de sig i en annan omgivning betrakta mandaterna, händer det ofta att dessa också ses i ett nytt ljus. Ensamheten och eftertanken lära en att döma klarare. Och vill mor och far verkligen vara dem till sällskap, till nytta, så ha de tusen tillfällen, som ingen annan har.

Ofta har jag i utmärkta hem fått det intrycket, att ungefär allting är viktigare än barnens uppföstran. Frun väfver charmant gardiner, hon lagar utmärkt mat, hon har talanger, hon är ett mönster för en värdinna, hennes kök är som ett dockskåp, hennes linneskåp mönstergilt och förmak och salong prydas af hundratals broderade, brända och målade arbeten, som vittna om hennes flit — men med sina barn talar hon sällan eller aldrig ett allvarligt ord.

Är det nu så, att hon får för litet tid med sina barn för sina många dygders skull — jag skulle föreslå att låta dygderna fara. Barnen gå ju här och hungra och törsta efter sympati och förståelse, och de äro ej nöjda med litet. Ingen vill taga dem på allvar hemma, tala med dem som förnuftiga varelser — och så förspilla ofta föräldrarna det afgörande inflytande, som hade kunnat ha genomgripande betydelse för flickans eller ännu mera gossens framtid. I stället får en kamrat det, en kamrat, som far och mor knappt känna.

Man gör så mycket i våra tider för *undervisningen*, det är nog bra, men *uppföstran*, den som lär oss att lefva lifvet, den har ej skolan makt att gifva, den måste vi få hemma. Får nu skolan all tid och kraft, hur skall det då gå med den?

Bestämde råd eller anvisningar om feriernas användande måste alltid blifva fåvitska. För mig ter sig just feriernas utomordentliga betydelse däri, att det är den tid, då barnen kunna utvecklas i hemmet, »hvar och en efter sin art», som motvikt till den nödvändiga uniformeringsprincipen i skolan.

A. Roth.

Bref från en svensk delegerad vid K. F. U. K.'s världskonferens i London.

I duns läsarinor påminna sig kanhända en uppsats om Kristliga föreningens af unga kvinnor verksamhet, hvilken i fjol inflöt i Idun och hvilken, som jag hoppas, i någon mån har väckt deras intresse för detta välsignelserika arbete? Jag tror därför också, att en kort skildring öfver den föreningens världskonferens, som härstädes ägt rum i dessa dagar, kan påräkna deras välvilliga uppmärksamhet.

Den kallelse, som redan i våras utgick från kommittén för världsföreningen i London, blef mottagen med glädje, och icke mindre än 325 ombud från fem världsdelar och 23 olika länder hade infunnit sig. Vi voro ej mindre än 15 svenska delegerade. Alla voro inbjudna såsom gäster i engelska hem, och jag tror att vi alla från dessa hem medföra rika minnen af visad gästfrihet och godhet. Världsföreningens medlemmar bära såsom förbundstecken ett märke med orden: »*I kärlek tjäna den ene den andre*»; mig synes, att våra engelska systrar rätt uppfattat dessa ord och väl omsatt dem i praktisk tillämpning.

Världskonferensen började tisdagen den 14:de juni kl. 1/4 e. m. med bibelläsning och bön. På aftonen ägde mottagning rum för alla delegerade hos Viscountess Portman i hennes med furstlig lyx inredda hem i Portman square. Man samlades i en stor salong i hvitt och guld med förtjusande takmålningar. Viscountess Portman tog — sedan vi alla blifvit presenterade — plats på en hög estrad, jämte representanter af hvarje nation, hvilka, sedan värdinnan hälsat alla välkomna och hållit ett kort tal, hvar och en på sitt lands språk framförde hälsningar till de församlade. Alla hälsades vid början och slutet af sitt uppträdande af kraftiga handklappningar. En lätt, men ytterst fin supé serverades vid nio-tiden, då man hade tillfälle göra bekantskap med K. F. U. K.-arbetare från alla länder. Bland de värdefullaste personligheter jag lärde känna var miss Lucy Moor, som var med redan år 1855, då de första medlemmarne under ganska stor misstro och många svårigheter började sitt arbete. Huru *hon* skulle känna det denna afton är lätt att förstå! De åtta stiftande medlemmarne hade under dessa år vuxit till öfver 500,000.

Hvarje morgon kl. 10 under de tre dagar konferensen varade hölls en timmes bibelläsning af en af Londons mest framstående prester Rev. Macgregor. Därpå följde två timmars arbete i föreningsangelägenheter, hvarefter vi voro inbjudna till *luncheon*. Förmiddagarnes förhandlingar ägde rum i K. F. U. K.'s egen stora, nybyggda samlings-sal, men som eftermiddagsmötena

voro öppna för allmänheten, var denna icke tillräcklig, utan vi samlades då i *Polytechnical hall*. Eftermiddagsmötena voro anslagna till »reports» från olika länder, och de voro naturligtvis af allra största intresse. Redogörelsen för Sveriges K. F. U. K. framfördes af ordföranden i Stockholms centralförening fröken *Anna Roos*. Särskildt intresse väckte den spanska rapporten, ty i intet land arbetar K. F. U. K. under så svåra förhållanden. Utmärkta föredrag höllos ock af kvinnliga förmågor. Onsdagens afton $\frac{1}{2}6-\frac{1}{2}8$ voro de delegerade inbjudna till te hos lord och lady *Williams* i K. F. U. K.'s storartade byggnad i *Exeter hall*. Äfven där höllos åtskilliga tal af framstående talare och talarinnor. Senare på aftonen firade Londons K. F. U. K. sin årsfest. Många tusen personer voro samlade. Lord *Kinnaird* presiderade och afgaf en kort årsberättelse, hvaraf man inhämtade, att endast i London funnos 140 grenar med öfver 14,000 medlemmar. Föreningens kör sjöng flere vackra sånger. Den engelska sången är mycket kraftig och tilltalande. Godt, om svenskarne kunde lära af den och den släpiga, tunga sången vid våra gudstjänster afskaffas! Årsfesten afslutades af *Rev. Stuart* och *Biskop Thoburn*. (Forts.)

Sagan om ljuset.

Af
Mari Mihi.

De voro fem bröder från *Liljeholmen*, alla hvarandra fullkomligt lika. Strax de blifvit födda, kläddes de i en vacker blågul dräkt och sändes ut i stora vida världen, hvarest de ändtligen hamnade på en småstadskryddkrämarens hylla. Där blefvo de liggande flere veckor, så att de hade god tid att utbyta tankar samt att odla sina förmögenhetsmöjligheter.

Nu var det så, att en af bröderna fått litet mera vax i sig än det reglementerade och denne blef enhälligt utsedd till ständigt ordförande däruppe på hyllan.

»Vi veta ju alla,» plögade han yttra, »att den kväll en gång kommer, då det stora undret skall ske med oss alla. Ty hvar och en bär ju vecken inom sig; hvars och ens öde är att brinna och förbrinna och de som blända, lefva fortast. Att lysa, — ack bröder, det är det tvåfaldt sällsamma miraklet som innefattar både lifvet och döden, ty början till slutet är att tändas. Men sedan vi omsider drunknat i staken, sägen mig, hvar finnas vi väl då?»

»Ingenstädes,» föreslog just den, hvilken gått miste om den smula vax slumpen gifvit den andre till öfverlopps. »För resten tjänar det till ingenting att munhuggas, ty när det är slut, så är det, huru du än funderar, och därmed punktum.»

»Ingenstädes säger du — nonsens. Nej, bröder, det sken vi sprida måste helt visst hamna någonstädes, den värme vi hafva känt kan ej försvinna, den plats vi en gång fyllt kan ingalunda blifva tom, utan måste ersättas med något annat. Detta är tillvarons grundlag. Äfven bland människorna har det ju funnits ljus, hvilka brunnit ned och slocknat. Men den glöd de hafva gifvit åt världens köld, den klarhet de hafva förlänat åt världens mörker, den förblifver evinnerligen. — Jag medger villigt, att det bekvämaste är att inte alls fundera på saken, utan att helt enkelt säga ingenstädes. Men man behöfver bara tänka sig för det allra minsta för att inse, huru dum man är.»

Så höllo de flitigt på att kannstöpa och gissa och gifva hvarandra gliringar, föga

betänkande den gamla sanningen, att det finnes få af skogens vilda djur, så farliga som den, hvilken äflas att tala, utan att hafva något att förkunna. Så silade sig ordens ström genom alla tänkbara fåror, ända tills dess själfva borgmästarens snutfagra piga kom in i boden och bad om ett paket ljus. Expediten, hvilken sjöng *Bellman* och åkte velociped samt för resten var alla hjärtnupna husjungfrurs förklarade beau ideal, lade in de fem i hennes korg med flere mördande blickar och sockersirapsfraser än som väl var alldeles nödvändigt för att locka kunderna från principalens konkurrent midtöfver torget.

»Nu dröjer det inte länge, förrän vi skola gå ut och fylla vår mission,» menade den visaste af bröderna.

Så blef det ock. Den vackra blågula dräkten slets omildt af dem och syskonringen sprängdes. Trenne af dem fördes mot dunkla öden, och man känner ingenting med visshet om deras historia. Men ordföranden var nu uppenbarligen född med segerhufva, ty han fick sin plats i en lampett i själfvaste unga frökens kabinett och han njöt på förhand vid blotta tanken, huru präktigt hans sken skulle bryta sig mot de slipade glasprismorna.

Sämre gick det hans forne vedersakare, den vanlottade brodern, ty han blef dömd att sitta i vedhuggarens lykta.

Den stackarn tyckte de andra så hjärtligen synd om, och det var ju äfven allt och det enda de kunde göra för honom; ty han måste stå och stupa där han ställts, där fanns ingen annan bot. Ett eländigt lif fick han också, där han ensam stod och sörjde i den trånga, smutsiga lyktan, och hans fattiga tröst var, att glasskifvorna, som från alla håll omgäfvos den, voro så rökiga och tummade, att de frälste honom från mörkret och kölden och ensamheten på andra sidan. Ingen frände hade han sig heller när, men på lyktans botten lågo liflösa och stelnade återstoder af dem, som före honom tynat bort därinne, osörjda och osedda, och han grät tysta, klara tårar, som gjorde honom ful och skroflig och som långsamt tärde hans sjunkande, fängslade kraft.

Så måste han då sluta sig inom sig själf och han började tänka öfver allt det där, som brydt brodern, medan de ännu voro tillsammans, han började äfven undra, om det ej skulle blifva något annat bättre efter detta, ty han såg, att här hade han föga att hoppas på vidare. Och så drömde han ihop åt sig en värld af fröjd och skönhet, där han skulle dväljas, när denna vedermodan var liden. Den drömmen förde honom från verkligheten under de timmar han hade att lefva, medan vedhuggaren i källaren sågade borgmästarens bränsle, den tanken hade han ännu kvar, då han, hopkrymt till en tiondedel befriades ur lyktan, ej för att tändas mera, utan för att glätta strykerskans lod, då det fördes öfver det stärkta linnet. Ty det blef slutet, och det var under det heta järnet hans stora fråga fick sitt svar.

Men uppe hos borgmästaren ställdes där till ett hejdundrande kalas, och brodern med den talande tungan fick bevittna så mycken glans och härlighet, som han aldrig tillförene skådat. Han brann så klart och stadigt, där han satt i lampetten, och följde så uppmärksamt med allt hvad som tilldrog sig rundt omkring, att han inte hade

en tanke på, att med hvarje flyende minut lågan stal ett uns af hans kraft.

Alla människor smålogo så huldrikt mot hvarandra och sade hvarandra så många vackra saker, att det lilla ljuset inte kunde annat än känna den mest gränslösa beundran för dem. Midt under middagen reste sig vise män, hvilkas bröst staten öfersållat med ordnar till vederlag för de chevelyrer de grubblat bort i omsorgen för rikets fromma, reste sig, säger jag, med glaset i hand, och länsande svenska akademien ordlista på dess ståtligaste adjektiv i superlativform, prisade de med af rörelse skälfvande stämma hvarandras dygder och förtjänster, tills de omsider slogo sig ned för att i sin ordning och efter samma recept blifva prisade af någon annan.

Helst iakttog emellertid det lilla ljuset husets unga dotter, ty hon var glad som en lärka och söt som en karamell. Just i dag firade hon sin trolofning med en af de ordensprydda och flintskalliga, och han stirrade så ofta och så kärvtänligt och så vanvettigt på henne med sina stora hummerögon, att man granneligen kunde märka, att detta var hvad de pläga benämna kärlek.

Men på andra sidan om fröken *Fanny* satt en ung man, blek och tankspridd. Han drack flitigt och skrattade högt; tydligen var han mycket tillfreds. Han hade hvarken mänsken eller ordnar. Därför brydde sig den lilla fästmon inte det bittersta om honom, utan underhöll sig uteslutande med hummerögonen.

När så middagen var slut och balen begynte, fick inte fröken *Fanny* dansa mera än ett enda tag, ty hennes fästmans ålder och värdighet tillåto inte dylikt, utan de sutto tillsammans och språkades vid hela aftonen. En enda sväng fick hon dock, och det blef med den bleke och tankspridda.

Fästmannen hade då uppsökt buffeten, och när polkan var förbi, slogo de båda unga sig ned alldeles under lampetten. Båda tego.

Ljuset flammade häftigt till, ty där kretsade en mal omkring lågan. Han reste sig upp för att slå efter den med sin näsduk.

»Nej, låt honom vara,» bad fröken *Fanny* och lade sin hand på hans arm. »Man behöfver inte döda malen, som fladdrar omkring ljuset.»

Hon sade sant, ty ögonblicket därefter låg den dränkt i den smälta stearinen. Nu ropade den ordensprydda och flintskallige sin fästmo vid namn. Hon skyndade ut, men den andre blef kvar. Han öppnade fönstret och lät den svala nattvinden smeka sin feberheta panna. Så gick han tillbaka till det muntra sällskapet och drack flitigt och skrattade högt.

»Kanhända,» tänkte då det lilla ljuset vid sig själf, »kanhända är det detta man kallar en roman.»

Draget från fönstret i förening med den döda malen hade emellertid alltför illa hushållat med dess krafter, så att nu var där ingen tid till undran. Och åter tänkte det:

»Jag har fladdrat vid hvarje vindstöt. Jag kunde hafva lyst lyckligare människor. Hvem vet, om ej 'tjuften' kommit, hade jag kanske left en timma längre — men hvad betyder allt det där nu. Jag slocknar glad, ty jag har i alla fall fått fylla mitt värf, jag har dock fått lysa.»

Så flammade det ännu några ögonblick

upp och ned i hopp och bäfvan, tills den nakna, svartnade veken plötsligt hamnade på bottnen af pipan. Då steg en smal, blå rökpelare upp och talade om, att det lilla ljuset slocknat. Annars skulle ju också ingen haft reda därpå, ty då alla de andra ljusen ännu brunno, blef skillnaden knappast märkbar, då detta enda försvann.

Men pigan satte genast i ett nytt, vackert ljus i det gamlas ställe, ett ljus, som skulle fladdra vid hvarje vindstöt och lång samt förtäras för att slutligen försvinna i pipan äfven det. Dock var det ju ännu länge, länge till dess. Det nya ljuset sken så klart och stadigt och ingen människa var väl så innerligen dum att tänka på det som nyss brunnit ned.

Ja, mina vänner, så var det med sagan om ljuset . . .

Ditt namn.

*Det är kort som ett jublande skri
emot den, man har kär,
och det finns intet konstladdt däri,
som gör tungan besvär.
Det är vänt, som om älskarens hand
hvarje bokstaf skref ned,
och det ljuder som vågskvalp mot strand
i en sommardags fred.*

*Det ljud skyggt, när jag skälvande bad
om din kärlek och tro,
jag har hvisskat det lycklig och glad
uti äflan och ro.
Var jag trött, det min trötthet betvang,
när emot mig det ljud;
det fördref med sin minnande klang
hvarje sorg och hvar nöd.*

*I min bok med de rim, som jag smidt,
det i början skall stå,
för ett lif det skall vigas vid mitt,
och mitt barn skall det få.
Det med mig skall nå dödsflodens våg,
när min kropp sänkts i jord,
ty jag rum har det skänkt i min håg
som mitt käraste ord.*

Emil Linders.

Visitationskalaset.

Humoresk af Petrus Hedberg.

»Nåå, Erik, huru har det gått för dig?»
»Nichts!»
»Kunde han verkligen säga nej? Och du sade honom väl ändå, att jag och Joel Anderson i Bringåsen ville gå i borgen för dig? Hvad svarade han?»
»Jo, han frågade, huru pappa mätte, och huru mamma mätte och Elin mätte, och huru jag mätte, och så hälsade han till pappa och till mamma och till Elin.»
»Nej, svara mig ordentligt: hvad sade han om lånet?»
»Han sade, att han endast med svårighet kunde dra sig fram själf, då han nyss hade placerat alla sina 'mojenger' i bankaktier. — 'Ja, men nog kan väl farbror ändå låta mig få låna mot god och säker borgen tre hundra nu och tre hundra i januari — farbror kan ju låna af någon'. — 'Nej, min käre Erik, svarade han, jag lånar af princip aldrig pengar, och det är en mycket bra princip, och den skulle du också följa.' Och därmed gjorde han som vanligt stora gester med högra handen och såg oerhördt nobel och stinn ut.»
»Stackars man! Huru litet han känner sanningen i ordet: Saligare är att gifva än att taga.»

Och kyrkoherden Åkerlind lutade hufvudet mot handen och suckade.

»Nå men, pappa, tror pappa, att det blir om intet nu med min Stockholmsresa och min examen bara för farbror Bergboms oginhet?»

»Nej, min gosse, det tror jag inte. Jag har lagt saken i Herrens hand, och han kommer nog med hjälpen, om han ser att det är dig nyttigt. Och nu ber jag dig lämna mig, så jag får i ro tänka på min predikan.»

*

»Åh, hvad det luktar godt! Bestämmt strufvor!»

Unga herrn i hängmattan smackade med läpparna, gaf sig ny fart med ena benet, som hängde utanför och bladdrade om ett blad i gamla gubben Alreiks Handledning för landtmätare. Nej, det var honom omöjligt att nu hålla ordning på sinus, cosinus, tangent och cotangent.

»Elin!» ropade han, så att det ekade kring knutarna på den gamla prästgården i Rostad.

»Elin, hör du!»

»Hvad vill du, Erik?» frågade en nittonårig ungmö med burrigt hår och fagra kinder, i det hon kom ut på förstugubron.

»Hvad är det ni bakar nu? Det luktar så godt, att jag inte begriper ett enda ord af hvad pappa Alreik säger.»

»Det är spritsbakelser. Du kan gärna komma och hjälpa mig med spritssprutan. Degen är så hård — det gör så ondt — vi ha så mycket att göra, och vi ha gästerna här redan om en timme.»

»Ska' jag spruta spritsbakelser? — jag som — Huru många får jag då?»

»Du får alla, som gå sönder?»
»Gå sönder? Är du tokig, Elin? Kan en kyss gå sönder?»

»Jag talar inte om kyssar — jag talar om spritsbakelser.»

Tonen lät en liten smula förtretad, men minen motsade tonen, och de små fötterna närmade sig till hängmattan.

»Ge mig tio, ska' jag spruta spritsbakelser, så att du ska' kunna göda en hel teologisk fakultet med dem.»

Hon lutade sig ned öfver honom, som ville hon hviska något till honom, och det måtte hafva varit något mycket viktigt de unga tu hade att säga hvarandra.

»Kommer du nu, Erik?»

»Ja, Elin — min Elin!»

»Det var snällt af dig Erik, att du kommer och hjälper oss,» sade hans mor, när han kom in i köket. »Jag har måst skicka Anna Lisa till Malsta efter kanel och gelatin — du sa' väl till om gelatinen också, Elin? — nå, det var bra — och Kajsa håller på och plockar fåglarna, och Elin ska' duka —»

»Och jag, Erik Åkerlind, fri akademisk medborgare och blifvande generaldirektör för landtmäteriet, nyförlofvad och snart familjefader, jag skall sköta om spritssprutan, så det ryker efter det. Men jag gjorde det inte, om jag inte visste, att Cincinnatus har gått bakom plogen, och fått löfte om alla söndriga spritsbakelser och —»

»Fick Cincinnatus det?» skattade Elin.

»Akta dig, lillan! Jag är farlig, då jag är klädd i pansar,» hotade Erik, i det han band om sig ett stort köksförkläde.

Han hade nyss spritsat slut, och mamma hade nyss tagit ut ur ugnen den sista ljusbruna bakelsen, då de första vagnarna började komma svängande upp på gården.

Det skulle bli visitation i Rostad. Biskopen var sjuk eller hvad han nu hade fått för ett förhinder, jag minns icke längre så noga, och då hade han förordnat prosten Thunelius i Orrtuna att förrätta visitationen. Hade icke biskopen så nyligen kommit till stiftet, skulle han helt visst icke hafva utsett prosten Thunelius till sin ställföreträdare, ty då hade det säkert varit honom bekant, att denne och kyrkoherden Åkerlind sändes med hvarandra ungefär lika bra som olja och vatten. Bra gubbar båda två, ingen förnekade det, men alla ha vi ju våra svagheter och egendomligheter, och medan prosten Thunelius var hierarkiskt-aristokratiskt anlagd, hade den ett par tiotal år yngre kyrkoherden Åkerlind icke ringa grad låtit sig påverkas af de vindar, som skakade gamla Europa åren 1830 och 1848.

Om själfva visitationen är ej mycket att säga — den försiggick på vanligt sätt. Endast ett par scener från kyrkan må omnämnas.

Prosten Thunelius och hans assistenter gingo omkring bland den församlade menigheten och förhörde dem i deras kristendomskunskap. Att prosten skulle examinera de främsta bänkarna på karlsidan, hade Erik tagit för afgjordt, och

han hade tagit sina mått och steg därefter. Innan det ringde samman, hade han gått omkring på kyrkvallen, och hvarest han hade sett ett främmande ansikte, hade han uppmäntat dess ägare att gå in i kyrkan och taga plats i främsta bänken. De första han fick fatt i var en tysk profryttare och dennes körsven, och han lagade att dessa kommo att sitta närmast middellängen; för öfrigt fylldes de tre första bänkarna af utsocknes allmog.

Nu kom prosten.

»Hvad är Gud?» frågade han och pekade på profryttaren.

»Han ä' tysk, herr pastor,» upplyste körsvennen välvilligt. Gubbarna i närheten kunde icke låta bli att smått draga på smilbandet.

Prosten fortsatte med sina frågor utefter första bänken, men svaren voro i allmänhet mer än skäligen klena. Slutligen tillsade han en yngling på sjutton år eller så att i det Nya testamente han räckte honom läsa 18:e kapitlet af Mattei evangelium. Ynglingen kunde endast med svårighet stafva sig fram. Då han kom till den 6:e versen, stammade han under täta pauser och halfhögt uttalade monologer:

»Ho—nom — är — det b—ä—t—t—bätt—re — re — bättre a—t—t att en k—v—k—v — kvinna hän—ges — vid — h—a—n—s hans h—a—l—s hals —»

»Det var förskräckligt!» sade prosten, under det nu åhörarna skrattade, så att de måste luta sig ned i bänkarna. »Huru gammal är du, min gosse?»

»Sjutton år till Pålsmiss.»

»Så gammal och läser så klen. Tänker du aldrig lära dig läsa bättre?»

»Joo, herr prost.»

»Ja, när skall detta ske?»

Denna fråga minde ynglingen om »en fråga» i gamla katekesen, och han hasplade ur sig i sjungande ton och med tydlig belåtenhet det därtill hörande saret:

»På den yttersta dagen, när denna världen tager en ända, hvilken tid är oss alldeles förborgad.»

Äfven de äldre bönderna, som hittills sökt att hålla sig allvarsamma, brusto nu ut i högljudd skratt, och prosten själf fick brådt att taga upp ur fickan sin stora röda näsduk, med hvilken han en bra lång stund ifrigt putsade näsan. Då alla åter kommit in i en för stället och tillfället någorlunda lämplig stämning, fortsatte prosten förhöret med de andra bänkarna och fick här i allmänhet mycket goda och rediga svar, i synnerhet af de yngre.

En stund därefter sammanträdde prosten framme i koret med kyrkoherden Åkerlind.

»Jag må säga, kära bror,» sade prosten, »att kristendomskunskapen i socknen synes mig i allmänhet vara mycket god; dock utgör den främsta bänken här på karlsidan ett mycket beklagligt undantag.»

»Säger bror det?» utbrast kyrkoherden förvånad och skyndade åtföljd af prosten fram till första bänken. Han såg här framför sig idel obekanta ansikten.

»Hvarifrån ä' ni, godt folk?» frågade han.

»Vi ä' från Orrtuna vi,» svarade en af dem. Detta var nu naturligtvis mycket harmligt för prosten. Närsynt som han var, hade han ej känt igen sina egna församlingsbor.

Harmligt var det också, att prosten i sitt tal till församlingen råkade missäga sig så fatalt. Han skulle citera de kända orden ur Esaie härliga första kapitel: »En oxen känner sin herre och en åsna sin herres krubba,» men i hans mun blef det i stället: »En oxen känner sin åsna och en herre sin krubba.»

Församlingen, som redan genom hviskningar från man till man kände till det lustiga förhöret med Orrtuna-borna i första bänken och därigenom blifvit tämligen uppspelt, råkade nu alldeles ur fogarna vid den komiska missägningen. Alla kastade sig ned i bänkarna med hufvudet mot de utbredda armarna, så att prosten på en lång stund, där han stod framför altaret, knappast såg en hvit skinnlapp i hela kyrkan utom på några skalliga gubbar. Han trodde först, att hans ord hade utöfvat en så gripande verkan, att alla brustit i gråt, men så nåddes hans öron af några ljud, som mera liknade ett undertryckt fnittrande än snyftningar, och han började ana oråd. Det var ock först när han kom in i sakristian, som han af en af assistenterna fick veta anledningen till församlingens hastiga »framåt böj».

Att visitators lynne just ej var rosenrött, då han jämte en stor mängd andra inbjudna, hväribland särskildt märktes den genom sin stora förmögenhet mycket mäktige och betydande pa-

tron Bergbom, vandrade från kyrkan till den närbelägna prästgården, därpå kan ingen rimligen undra. Men då han såg det väl försedda smörgåsbordet, hvarest han till och med upptäckt sin älsklingsrätt, å la daube på gris, då hans vidgade närborrar skvallrade för honom om äfven andra kulinariska njutningar, och då han vidare såg, att det vid hvarje kuvert stod *tre* glas, däribland ett grönt — skulle det kunna vara hans favorit-vin Chateau Yquem, mån tro? — då började harmen dunsta bort åt höger och förtretligheterna åt vänster, och mellan dem båda stod en jovialisk, skinande herre med prästkrage och nordstjärnan, hållande en smörgås i den ena handen och en assiett, hvarpå låg en bit spädgris i sitt gelé, i den andra. Då var det, som han yttrade de oemotsägligt sanna orden:

»Mina herrar, spädgris är ändå spädgris det!»
Så satte man sig till bords. Den fru pastorskän — huru hade hon icke långt i förväg och på en hel mängd omvägar skaffat sig reda på, hvad prosten och patron Bergbom mest tyckte om! Ah, hvilken delikat laxöring! Och Chateau Yquem — ah!

»Vet fru Åkerlind, man äter icke bättre på Rydbergs i Stockholm,» sade prosten, oförmärkt knäppande upp de två understa knapparna på västen.

Men från Rydbergs i Stockholm är det icke långt till den lagstiftande församlingens hus på Riddarholmen, och ett tu tre var prosten uppe i sina gamla oförgätliga minnen från föregående riksdag, som han på grund af sina ämbetsbröders förtroende bevästat som deras representant. Nu räknade man augusti månad år 1865 efter Kristi börd, hvad var då naturligare, än att man kom in på representationsförslaget. Och som man icke hann diskutera den segslitna frågan till slut, innan värdinnan gaf tecken till uppbrott från bordet, fortsatte man vid kaffet ute i trädgården.

Här växlades nu skarpa hugg, mest mellan värden och prosten.

»Ja, bror är ju liberal, det vet hvar och en,» sade prosten. »Bror skulle väl helst se, att demagogerna komme till väldet. Jag däremot, som i Stockholm på närmare håll lärt känna de bråkmakarna, kan icke alls gilla dessa ny — ny — (Prosten afbröts genom en nysning).

»Nykterdansare,» sufferade Erik.

De andra skrattade, några öppet, andra i mjugg. Prosten försmådde att beakta infallet, utan fortfor:

— nyhetsmakare. Att tänka sig, att vi kyrkans män, som i så långa tider varit förgångsmän för den andliga odlingen, nu med ett enda penndrag skulle berövas hela vårt inflytande på rikets angelägenheter och likställas med bönder och torpare. Hör jag inte redan, att Joel Andersson i Bringåsen allmänt utpekats som min efterträdare —»

»Som prost i Orrtuna?» frågade Erik med tillgjordt enfaldig min.

»Dumhufvud!»

»Jaså, som dumhufvud! Nej, vet farbror, det duger Joel Andersson inte till.»

Nu vågade ingen skratta, fastän det kittlade i mungiporna på dem allesammans. Endast den självfrådige och myndige patron Bergbom skrockade till och utbrast:

»Tusan till kvick pojke, den Erik!»

Men prosten blef ond.

»Det förvånar mig icke,» sade han, »att du är sådan du är, Erik, då du har en sådan far, en jakobin, en rabulist, en demagog, en —»

»En, som för tillfället har den äran att vara brors värd,» afbröt honom kyrkoherden Åkerlind lugnt och värdigt.

Orden återförde prosten till besinning.

»Förlåt mig, käre bror! Jag är som hvar man vet, en zelot, jag lämnar icke min position utan svärdshugg. Men glöm hvad jag sade, och låt oss föra samtalet in på områden, där våra åsikter icke divergera så svårt.»

Men Erik åtminstone kunde icke glömma de enligt hans åsikt förolämpande orden mot hans fader.

»Jag skulle ha lust att lugga honom,» hviskade han till ett par yngre prästmän.

»Du får fem riksdaler, om du gör det,» sade den ene.

»Af mig med,» sade den andre.

»Topp!» sade Erik.

Samtalet bland de äldre rörde sig nu om församlingens åldriga tempel.

»Har farbror sett det märkvärdiga altarskåpet, som står uppe på hvalfvet?» frågad Erik prosten.

»Nej,» svarade denne intresserad. »Vill du följa mig dit och visa mig det?»

»Ja, gärna.»

Äfven många af de andra beslöto att följa med; en promenad på kaffet efter en god middag är ju alltid välgörande och angenäm. På vägen talade de två unga prästerna om för de andra sitt aftal med Erik. Många af dem för att icke säga alla både aktade och älskade den gode prosten, som i själ och hjärta var en riktig hedersman, men litet hvar tyckte man ändå, att hans svåra förlöpfung nyss mot värden väl kunde vara förtjänt af den lilla tillämnade näpsten, och man följde därför med den mest spända uppmärksamhet Eriks alla rörelser. Kyrkoherden Åkerlind hade stannat hemma för att hålla de ofriga gästerna sällskap; hade han varit med, skulle han med all säkerhet hafva satt p för sin sons afsikt.

För att komma upp på kyrkhvalfvet måste man klättra uppför en brant trappa med höga trappsteg, som på kyrkans yttersida gick upp till taksägget och där slutade med en liten af ett räck omgifven altan, samt från altanen krypa in genom en ganska trång glugg på muren. Erik gick först som vägvisare, bärande i ena handen en ännu icke tänd lykta, som medtagits, då det var kolmörkt uppe på kyrkhvalfvet, och räskande den andra handen åt prosten, som mödosamt lyfte sin digra stoffhydda från trappsteg till trappsteg.

Då prosten skulle krypa in genom gluggen, »råkade» Erik stöta till hans hatt och i sin ifver att hindra den från att falla »råkade» han att jämte hattbrättet få tag i en handfull af prostens enligt tidens sed långa hår. Han ryckte till med kraft.

»Aj, aj, aj! Du luggar mig!» skrek prosten. Då hördes i detsamma från trappan där utanför ett skratt först af en och så af en till och en till, och till sist var det, som om också den gamla trappan hade skrattat med, så knarrade och gnällde hon, då hela raden af präster och lekmän rent af hoppade upp och ner på henne under en riktig paroxysm af skratt, och öfver alla de andra hördes patron Bergbom gång på gång utbrista, under det han torkade tårarna ur ögonen:

»Tusan till kvick pojke, den Erik!»

Lyckligtvis hörde prosten knappast någonting alls af denna allmänna munterhet, ty han var redan halft igenom gluggen, som han helt utfyllde med sin digra lekamen, så att ljudvägorna utifrån ej nådde fram till hans öron. I stället fylldes dessa af Eriks böner om förlåtelse, som voro så ifriga och högljudda, att de väckte det gamla ekot, som i årtal hade legat och slumrat uppe på hvalfvet och endast mumlat i sömnen någon gång då och då, när en läderlapp eller uggle tittat in.

Just som Erik hade tändt lyktan, tittade patron Bergbom, som hade trängt sig fram förbi de andra, in genom gluggen och sade:

»Erik du!»

»Ja, farbror!»

»Hör du, det där vi talade om, det går nog för sig — jag har nog, när jag tänker rätt efter. Kom till mig i morgon!»

»Hurra!» ropade Erik. »Det måste jag hem och tala om för Elin och pappa och mamma.»

Och som ett huj var han ute på altanen, kastade sig på magen öfver ledstången och rutshade, liksom han hade gjort hundratals gånger förut, ned till marken. Patron Bergbom, som icke för den ena af sina båda millioner hade velat göra honom efter, blef så förtjust i denna nya sida af Eriks många talanger, att han först mumlade halfhögt för sig själf:

»Tusan till kvick pojke, den Erik!» Och så ropade han högt:

»Erik, du!»

»Ja,» kom det långt bort från vägen.

»Det behöfs ingen borgen!»

»Hurra!» ropade Erik igen. Och hade man varit honom närmare, skulle man hafva hört, att han i öfvermått af glädje sade till en hop får, som gingo i en hage bredvid vägen: »O, ni dumma får, som ingenting vet! Först examen, och så — Elin!»

Ingen kan såra så djupt som en kvinna, men ingen kan heller så väl läka de sår, som hon har tillfogat.

Aug. Blanche.

Ur skuggornas värld.

Några minnesblad för Idun

af Vilhelm Bäckman.

VI.

Atelier-studier.

(Forts. o. slut.)

Slutligen framträder för minnet från atelier-sammanvaron xylografen *Gustaf Wahlbom*. Dennes bild är så troget återgifven å titelvignetten till »Söndagsnisse», att endast behöfver tilläggas, det W. var den längsta i laget, kanske med undantag af Larson, och mycket blond. Han hade en skarp, nästan stingande blick innanför glasögonen, såg också mer än de flesta af det för individen utmärkande och kunde med grafstickeln på buxbomskifvan till och med utan föregående blyertsritning korrekt framställa figuren. Han hade börjat sitt lefnadslopp som fattig vallpojke i Västergötland. Han hade pröfvat både på svält och Svältorna, kommit genom ödets skickelse till Stockholm, där utvecklat sina anlag för teckning och snart ritat upp sig till en viss skicklighet. Det är förnämligast genom sina i träsnitt förlöjligade personer och situationer, som han gjort sig känd för den stora allmänheten. Skada för hans anseende var, att han länge ställde sin talang till skandalpressens förfogande. Förebräelse i anledning här af kunde man höra honom besvara med: »Jag måste för min utkomst arbeta åt den, som mest betalar.» Som Söndagsnissens förläggare och illustratör gick Gustaf Wahlbom ur tiden. Till hans eftermäle kan sägas, att han var en god själ, glad och lätt till sinnes. Många illustrationer af hans hand i den lilla skämttidningen äro — man kan tryggt påstå det — geniala.

Det hade emellertid lidit någon timme in på eftermiddagen och vi, som utgjort de besökande i atelieren, togo våra hattar för att gå. Larson lade bort pensel och palett, ryckte till sig den afkastade rocken och föreslog, att vi skulle ägna återstoden af dagen åt någonting muntrande. Vi kunde ju begifva oss till Djurgården, spisa middag på Blå Porten, dricka kaffe och punsch under ekarne vid Bellmansro, flanera på slätten, packa oss i en omnibus tillbaka till staden, besöka teatern och sluta vår dag på Operakällaren. Det där lät nog höra sig och skulle vunnit tillslutning, om icke festandet grundat sig på repartition. Nu måste vi af kassaskäl refysera, ty ingen af oss hade Larsons resurser i börsen. L. följde oss ut och vi skildes ifrån honom. Måhända satte han ensam sin plan i verket. Andersson stannade i atelieren. Sjöstrand gick hem till föräldrarna för att intaga sin söndagsmiddag. Hallbeck, Wahlbom och minnestecknaren, som hade mindre regelbundna mattimmar, beslöto oss för besök i ännu en atelier, om man så får kalla det fattighärberge, dit vi nu styrde kosan.

På nedre botten i en magasinsbyggnad mellan bägge Nygatorna stego vi in i ett långt smalt rum med grofva järngaller för de höga fönstren. Man kunde trott sig vara i ett fängelse. Huru tomt och dystert mot den lokal vi kommit ifrån! Här bodde

och målade två artistvärldens bohème, den ene icke utan all talang som porträttör, men cynisk och förslöad, den andre en klåpare i sin konst, men inbilsk och skräflande. Porträttören låg halfklädd till sängs, fördjupande sig i romanläsning. Han var människoföraktare och filosof af sin egen skola.

»Jag har tre principer,» plögade han säga. »Den första att aldrig trumma med fingrar na på en bordskifva, ty det vittnar om andfattigdom, som söker förströelse; den andra att aldrig gå på någon trottoar, ty då måste man trängas med allt slags patrisk; på körbanan har man endast att hålla ur vägen för de hederliga hästarne. Min tredje princip är att aldrig färdas i omnibus eller åkardroskor, ty då kan man lätt bli högfärdig och inbilla sig sitta i eget ekipage.» — Till dräkten höll han sig just så pass uppe, att han icke utmärkte sig genom sluslighet. Genom vänners bemedling fick han då och då en beställning; själf var han för stolt att utbjuda sin konst.

Artisterna n:r 2 var en skranglig figur med hår som en bison, vinter och sommar klädd i samma till halsen igenknäppta luggslitna långa öfverrock. Den bredbrättade hattens öfverparti led af svåra kontusioner och fötternas fodral hade både ärr och öppna sår. Han var landskapsmålare. Hans dukar voro små. De kunde nästan rymmas i en större bröstficka. Ämnet upprepades ofta med få förändringar: i bakgrunden skog och berg, i förgrunden en liten stuga med en barnunge i förstudörren; öfver taket lutade sig en hängbjörk; framför stugan betade en get och utbredde sig ett stycke af en lugn vattenyta. En högblå himmel med ett par hvita molntappar fulländade det idylliska landskapsstycket.

»Ingen kan måla en sådan björk och en sådan get som jag,» hörde man honom skryta. »Men brackorna förstå icke att uppskatta mina taflor efter förtjänst.» — Liksom kejsar Nero vid sin bortgång ansåg han sig kunna utbrista: »Hvilken konstnär förlorar icke världen genom mig!»

Till köpare af sina arbeten pressade han vanligen hjälpsamma affärsmän och godmodiga källarmästare, de senare icke sällan mot betalning i matpoletter. Han beklagade sig öfver svårigheten att existera på alstren af sin pensel och instämde skrattande, då en af oss skämtsamt föreslog, att han borde byta med sin betande get, som aldrig saknade föda; »men,» tillade han omedelbart, »kan ni tänka er så oförskämdt: när jag härförliden utbjöd en tafra till handtverksmålaren Zätha vid Y-gatan tillrårde han mig sluta med landskapsmålning och taga arbete i hans verkstad. Han kunde gifva mig mycket att göra med ångbåtars och vagnars uppiffande, utom allt annat. Det var klart att jag afspisade honom med besked. Det vore just snyggt att nedsöla sig med att bli plankstrykare.»

Magarne började nu pocka på sina rättigheter. De bägge artisterna inbjödos till en sexa med oss å den närbelägna källaren Iduna. Häremot hade de ingen invändning. Jag hade denna dag fått en inblick i konstnärslifvets både ljusare och mörkare interiörer.

Okynnestelefonerandet.

Då jag i Idun för en tid sedan läste Verus' inlägg i »piano- och pinofrågan», kom jag så osökt att tänka på en annan pinofråga, som hitills blifvit förbigången med tystnadens vältalighet, — jag menar okynnes-telefonfrågan eller okynnestelefonerandet — om det tillåtes mig konstruera ihop ett sådant namn.

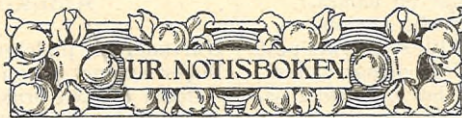
Jag har så länge förgäfvets väntat ett litet apropos i denna fråga uti »damernas egen», just därför att det närmast berör en fruntimmersfråga (förlåt), och jag tror mig nu förstå orsaken; det är med okynnestelefonerandet som med piano-klinkandet, det anses förmodligen för en »oskyldig» sak, ty det roar ju en och måste »naturligtvis» också roa alla andra utan undantag.

Bortsett från det »ofattliga» nöje, som ett ständigt »god da', söta du, hur mår du, tänk så roligt, hva' sa' han, hvart skulle han hän, hva' ville han, hur såg han ut, hurudan hatt hade hon» o. s. v. med variationer i det oändliga — måste bereda en ofrivillig åhörare — jag säger ofrivillig med afsikt — vill jag anmärka det oskick, som vederbörande göra sig skyldiga till genom att i tid och otid begagna sig af telefonen som en afledare för en tillfällig sysslöshet. Ty, märk väl, telefonen kan ej vara afsedd för ett sådant ändamål. Utom det onödiga besvär, som talrängda telefonmatricer förorsaka våra stackars enerverade telefonsystrar, förhindras ju på allt sätt det förnuftiga ändamål, en så vacker och nyttig uppfinning som telefonen afser att fylla.

Kan det vara rätt att när som helst och huru länge som helst utan verklig nytta upptaga telefonen? Med den erfarenhet, jag har, vågar jag tryggt påstå, att mera än $\frac{2}{3}$ af de telefonsamtal, som expedieras, äro absolut värdelösa. Männe därför icke en reform i detta afseende vore behöflig och önskvärd?

Många skäl härför kunde ju lätt framdragas, men det sagda må vara nog, då jag ej längre vågar taga tidningens strängt anlitade utrymme i anspråk. Möjligen kan jag blifva i tillfälle att en annan gång få med redaktionens tillåtelse komma igen, om dessa rader gifva anledning — som jag hoppas — till ytterligare diskussion.

Quidam.

Statsfrun hos framlidna drottning Desideria, änkegreffinnan Clara Bonde, född Rätamb, fyllde den 1 juli 92 år. Änkegreffinnan Bonde, som oaktadt sin höga ålder ännu är vid bästa hälsa, bebör under sommaren egendomen Hesselby vid Mälaren.

Kristina Nilsson, greffinna di Casa Miranda, anlände i onsdags i förra veckan till Malmö med middagsbåten från Köpenhamn. Hon var åtföljd af sin unga styfdotter och sin brorson vice häradshövding Johannes Nilsson, hvilken senare från Vexjö nedrest för att möta henne i Köpenhamn och sedan vara henne följaktig på resan till det en mil från Vexjö belägna Gårdsby, där han har sitt hem och där greffinnan Miranda under tvänne månaders tid skall uppehålla sig. Greffinnan såg frisk och hurtig ut som vanligt och var glad öfver att återse Sverige. Under vistandet å Gårdsby kommer greffinnan att bära till dopet häradshövding Nilssons förstfödda, en liten flicka, som kommer att uppkallas efter sin gudmor.

Kvinnor vid naturforskarmötet. Vid det 15:e Skandinaviska naturforskarmötet, som i dessa dagar — den 7—12 juli — afhålls i Stockholm, deltaga äfven åtskilliga damer. Bland danskarna märkas 2, bland normmännen 3 och bland svenskarna 8 kvinnliga deltagare.

»För kvinnan, som värddar hemmet» utbragte h. m:t konungen en skål vid den middag, som gafs i Klubbhuset i Sandhamn vid Svenska segelsällskapets kappsegling i söndags.

Djurgårdsteatern öppnade i lördags åter sina portar, äfven nu under hr Albert Ranfts direktion. På programmet stod ett tyskt 3-akts-lustspel, kalladt »Askonsdag», hvars roliga repliker och lustiga förväxlingar oupphörligt framkallade ljudlig munterhet i den fullsatta salongen. Någon konstprodukt af synnerligt värde är nog ej detta lustspel, men det alltigenom goda utförandet af detsamma försonar åskådaren med styckets brister. Främst sätta vi hr Viktor Lundberg, hvilken som betjänten Stefan, »det afskräckande exemplet», hade tillfälle att lägga i dagen sin förträffliga komik. Vidare förtjäna särskildt fröknarna Rustan och Borgström samt hr Eliasson att framhållas. Af regien har hr Harald Molander all heder.

»Familjemeddelanden».

Under rubriken »Familjemeddelanden» ha vi anslagit en bestämd plats på andra sidan i vår annonsbilaga för s. k. legala annonser och för dem fastställt ett pris, som rätt mycket understiger värst annars beräknade annonspris, eller för födelse-, förlofnings- och vigselannons kr. 1: 50 samt för dödsannons inom ram kr. 5: — ett pris som måste betraktas som synnerligen moderat, då hänsyn tages till vår upplagas ovanliga storlek och den jämna och utbredda spridning tillkännagifvandet därigenom erhåller.

Redaktionen af Idun.

Inga kraf.

Berättelse för Idun af Agathe Lind.

(Forts. o. slut.)

»Ger ingenting!» inföll doktorn ironiskt. »Nej, låt mig slippa de där moderna teorierna. Jag fruktar du har rätt, Ebba, att vi äro lika skilda som förr. Men är du då så lycklig nu, som ensam?»

Hon dröjde med svaret.

»Mitt lif har flutit lugnt,» sade hon slutligen. »Inga krossade illusioner, jag har mamma att leva för och min målning att intressera mig för. Och sedan — —»

»Sedan?» upprepade han.

»Ja — när jag en gång blir ensam,» sade hon sakta, »har jag tänkt att ta ett litet fosterbarn. Det skall ge mitt lif innehåll. Men,» fortfor hon lifligare och vände sig emot kusinen, »detta barn, som du har bundit vid dig, Fredrik, tag vara på henne! Du är allt för henne, och hon är nöjd, bara hon får veta din vilja. Och jag tror, jag har insett det under dessa dagar, att en sådan hustru passar bäst för dig. Men vårda henne, Fredrik, hon är som en vårblomma, skydda henne för frosten, och — och glöm ej att hon har en sjä!»

Han skrattade till:

»Och det är du, som ger mig dessa råd. Du!»

Han dolde ansiktet i händerna och skrattet öfvergick till en snyftning. Ebba vred oroligt på sig.

»Fredrik,» sade hon matt, »jag är så trött, jag tror ej jag orkar tala mer.»

Han blef genast läkaren.

»Ja, du har rätt, jag borde ha tänkt på, huru svag du är ännu. Förlåt mig!» Han böjde sig ned och kysste henne på pannan. »Förvål Ebba! Tack för — —» han kunde ej fortsätta, utan vände sig hastigt om och gick.

Hon följde honom med ögonen, och när han tog i dörrvredet, ville ett rop tränga sig fram öfver hennes läppar, men hon kväfde det med sin näsduk. Så hörde hon hans röst i rummet utanför.

»Snart ha vi sjuklingen uppe igen, som väl

är. Låt henne bara icke gå ut för tidigt. Adjö faster! Jag reser —»

De gingo ut i tamburen, och Ebba kunde ej uppfatta mer. Det blef så tyst omkring henne, — så isande tomt. —

Kap. VIII.

Tåget skulle gå om några minuter. Det var oro och spring bland människorna på perrongen, trängsel och knuffar. Fredrik och Karin stodo på platformen till sin vagn och talade med Boj och Eva, som hade följt dem ned.

»Hvad det skall blifva tomt efter er de första dagarne,» sade Boj.

»Ja,» nickade Eva bekräftande, »det är sant! Jag kommer visst att gråta en stund, när jag kommer hem, det känner jag på mig!»

»Gråt nu,» föreslog Fredrik, »det skulle se så systerligt och bra ut.»

»Nej tack, den glädjen skall du slippa. Du glömde väl inte chokoladen, Karin?»

»Nej, både den och apelsinerna ligga i kappsäcken.»

»Hör du, Kajsa,» sade Boj, »vi komma nu i häst till ert bröllop. Och jag vill ändtligen ha din kusin löjtnanten till marskalk, det paxar jag för, kom ihåg det!»

»Jag skall skriva upp det,» sade Karin skratande.

»Men hvem får jag då?» frågade Eva.

Karin höjde sig ned. »Jag skall bedja Fredrik bjuda löjtnant Ander,» hviskade hon skälmaktigt.

»Åh du skulle våga!» utbrast Eva mörkröd i ansiktet.

»Seså flickor, nu är tiden inne! Adjö med er! Glöm inte att hälsa föräldrarne!»

»Adjö — adjö — adjö!»

Karin stod kvar och viftade, så länge hon kunde uppfånga en skynt af de båda flickorna, sedan gick hon in i kupéen och satte sig bredvid Fredrik.

»Åh,» sade hon med en suck, »nu är det slut! Jag har haft så roligt de här månaderna, och alla ha varit så snälla! Se bara sådana rosor Ebba skickade mig. Ja, henne skall jag sakna allra mest, tror jag. Men jag är så glad på sam-

ma gång öfver att få komma hem till mamma. Vet du hvad, Fredrik,» — hon såg på honom och smålog, »jag undrar om mamma skall känna igen mig, så gammal och förståndig som jag har blifvit?»

»Då får hon allt vara bra skarpsynt,» sade han skämtsamt. »Men det gläder mig, Karin, att du är nöjd med din vistelse hos mina föräldrar.»

»Nöjd,» upprepade hon, »åh, jag är tacksam, så djupt tacksam för all deras vänlighet!»

»Ja, jag önskar bara att jag också hade varit vänlig mot dig.»

»Det har du väl varit!»

»Nej,» sade han allvarsamt, »långt därifrån. Jag har icke varit mot dig, som jag bort, många gånger.»

»Så du pratar,» utbrast hon. »Är du litet sträng ibland, så behöfver jag väl det. Du är ju så god som vill taga hand om mig!»

»Du har inga kraf, du liten,» sade han med ett eget tonfall.

»Kraf? Hvad menar du?» Hon såg förvånad på honom, men mötte ej hans blick, — den var riktad utåt med ett långtande uttryck, medan hans hand gled liksom smekande öfver Ebbas rosor.

Konduktören kom in för att se på biljetterna, och när Fredrik öppnade sin plånbok för att taga fram dem, föll något därur ned på golvet, utan att han märkte det. Karin böjde sig fram och tog upp det. Ebbas porträtt! Bar Fredrik det på sig? Hon satt helt häpen och stirrade på kortet.

»Hvad har du där?» frågade doktorn häftigt. »Hvar har du fått det ifrån.»

»Det är ditt,» svarade hon stilla. »Det föll ur plånboken.»

Han rodnade, tog porträttet och lade ned det i sin kappsäck. Karin följde hans rörelser med en orolig blick, och när han satt sig ned igen, utbrast hon ängestfullt:

»Fredrik, hvad är det mellan dig och Ebba?»

»Det är ingenting,» svarade han kort.

»Ja, men har det varit något då? Ni äro mer än kusiner för hvarandra. Du var ju så besynnerlig, när hon var sjuk, du hade inte tanke för

någon annan, — jag fanns inte till för dig. O, nu kommer jag ihåg så mycket, som jag ej har tänkt på förut. Fredrik, svara mig!»

»Nåväl Karin,» sade han långsamt, »jag skall säga dig det: Ebba och jag ha varit förlovade.»

»Förlovade!» flämtade hon. »Och det får jag veta först nu. Åh, så grymt! Hvad hela världen vetat om, det har du dolt för din fästmö!»

»Du är den första som får höra det, Karin,» sade han lugnt. »Vi ville icke eklatera, förrän jag slutat mina studier, och när den dagen kom, då — då voro vi redan skilda åt.»

»Af hvad?»

»Låt det förflytna hvila!» bad han. »Det är ju framtiden vi skola ha gemensam.»

»Ja, just därför att vi skola det, borde jag ha rätt att fråga och veta, men du är så hård emot mig. Åh, Fredrik, hvad är jag för dig?»

Han lade armen om hennes lif och drog henne intill sig.

»Hvad du är?» upprepade han. »Du är min lilla Karin, barnet, som jag sett växa upp, som jag fostrat och ej kunde låta någon annan få.»

»Men skall jag aldrig blifva annat än ett barn för dig?» frågade hon snyftande.

»Jo, Karin, du skall bli min hustru.»

»Tror du, att jag duger till det?» frågade hon sakta.

»Ja, Karin, det är jag säker på. Du hör till de varelser, som ge mer än de taga, och det är nog endast sådana kvinnor som kunna göra oss män lyckliga.»

(Slut.)

Innehålls förteckning:

Frida Stéenhoff; af *Ellen Key*. (Med porträtt) — Högsommarsång; af *Harald Jacobson*. — Några tankar om ferierna; af *A. Roth*. — Bref från en svensk delegerad vid K. F. U. K:s världskonferens i London. — Sagan om ljuset; af *Mari Mihi*. — Ditt namn; af *Emil Linders*. — Visitationskalaset; humoresk af *Petrus Hedberg*. — Ur skuggornas värld; några minnesblad för Idun af *Vilhelm Bäckman*. VI: Atelierstudier. (Forts. o. slut.) — Från Iduns läsekrets: Okynnesteferanderet; af *Quidam*. — Ur notisboken. — Teater och musik. — Inga kraf; berättelse för Idun af *Agathe Lind*, (Forts. o. slut.) — Tidsfördrif.

Bidrag mottagas med tacksamhet.

Logogryf.

Mången småsak här i lifvet
Ej i skönhets priset tar.
Är den nyttigt blott, är gifvet
Att den dock sitt värde har.
Många sinnen, många tycken,
Sällan två ha samma smak.
En del vill ha granna smycken,
Andra ha en enkel sak.
I ett tredje fall så gäller
Praktisk nytta kanske mer
Än den dom man omildt faller,
Att den ej sig prydligt ter.
Men jag kommer bort från saken,
Glömmer att förklaring ge.
Jo, jag tror du hittar maken,
Blott du vill omkring dig se.
Trogen uti alla väder,
Hårda mindre eller mer,
Jag min plats så väl bekläder,
Säkerhet och trygghet ger.
Fast jag sitter, må du veta,
Däri just min kraft består.
Skall du nu behöfva leta?
Ej du mera hjälp här får.
Om du gissat nu mitt hela,
(Som ju ganska troligt är.)
Vill jag ordet sönderdelas,
Se hvad det i skötet bär.

Mången yngling i vår lärdomsstad,
Som här tränar sig till snille,
Har med glädje tagit mot — ja hvad?
Tvistefrö vid mångt gille.
Under vinterns kalla tid
Hvad som då så bra kan smaka.

Hvem uti bekymmer sorg och strid
Bringar ofta mången maka?
Hvad en gång har räddat folk och
djur
Ifrån kvalfull död och pina.
Hvad ju passar präktigt, eller hur,
Till ett möblemang hos svina.
I naturen du nog funnit har
Något som så sällsamt ljuder.
På ett fat från köket, fin och rar,
Se'n en middagsrätt jag bjuder.
Nu jag presenterar en kamrat,
Som förut du kanske känner;
Den gett upphof till så mycket prat,
Har som stekt dock många vänner.
Så ett namn jag ber dig tänka på.
Gissa på en månad sedan.
Sen en fisk som plär på djupet gå,
Namnet känner du nog redan.
Men hvad kommer där för en figur,
Se, han stannar, synes bida,
Har du nå'n sin sett en så'n filur,
Må'n han dröjer vid *din* sida?
Här en annan bild vi visa se'n,
Undrar hvad om den du säger,
Brukar ej af snygghet lida men,
Dömes efter hvad den väger.
Så en märklig tingest här vi ha',
Som i rymden brukar fara.
Hvad som säges vara mycket bra,
När man vill en sak förvara.
Handelsvara som gjort, mången rik,
Fast man fin den ej kan kalla.
Ord ju stundom gälla får som »pik»,
Det på läppen ej plär falla.
Hvad som »viktigt» förr man an-
vänder har,
Hör nu till förgångna tider.
Hvad nog mången i sitt inre bar
Och däraf då alltid lider.
Ibland kvinnonamn vi hafva tre,
Hvilka äro ganska nätta.
Namn på tvänne blommor sen migge,
Men naturligtvis de rätta.
Hvad förstör så långsamt mångens sak
Och till mycken skada länder?
Hvad som stundom sker med myc-
ket brak.
En som ståta ses med — tänder.
Hvad du nog i jorden söka får,

Om du annars den vill finna.
Hvad som stundom på ett skrifbord
står.
Släktbenämning på en kvinna.
Men du tröttnat på mig längese'n,
Ty min kost är ganska mager.
Kanske att vi träffas snart igen,
Därför här jag afsked tager.
Moster Lisa.

Amfikop.

Hufvudordet, pudelns kärna,
Döljer namnet på en sak,
Hvilken fordom brukat värna
Krigarns kropp i stridens brak.
Första runan borttag sedan,
Genast ett nytt ord vi få:
Hvad som båd i ny och nedan
Vintern lång oss bjuder på?
Låt den sista sedan fara,
Enklare blir gåtan då,
Ty det är ej svårt att svara:
Hvad hvar båt plär flyta på?

Så är turen att förlora
Äter första helt galant;
Hvad, som njuts af små och stora
I »das grosse Vaterland»?

Uppå resten sen ej spara,
Än en gång den sista tag;
Blott en bokstaf kan förklara:
Hvad som finns i vattendrag?

Olle.

Kvadratgata.

a	a	a	a
d	d	g	l
o	r	r	r
r	s	t	t

Calle C.

Förvandlingsgåta.

Korp, grön, ni = en stad.
Tant, lena = ett haf.
Kom, du, nise = ett bibliskt namn.
Must, lilea = ett berg.
Är, ben, lös = en dryck.
Dank, neri = en skald.
Begynnelsebokstäfverna bilda nam-
net på en ryktbar man.
Siri K—n.

Omkastningsproblem.

Italienare bruka idka musik. p, t,
Var tisteln ej i min schal? g, j.
Af dessa ord och bokstäfver sko-
la 7 nya ord bildas hvilka beteckna: 1)
stad i Bulgarien, 2) vandrare, 3)
kroppsdel, 4) adjektiv, 5) flod i Asi-
en, 6) vetenskap, 7) blomma. Or-
dens begynnelsebokstäfver gifva nam-
net på ett land och slutbokstäfver-
na namnet på en världsdel, hvilka
båda för närvarande låta mycket ta-
la om sig.
Ghittel.

Lösningar.

Charaden: Sand-bank.
Ifyllningsgåtan: Små smulor äro också
bröd—En svala gör ingen sommar: 1) se-
ance, 2) Smyrna, 3) småsak, 4) Vivsän, 5)
Panama, 6) landau, 7) lamell, 8) ragout,
9) poröst, 10) bägare, 11) raseri, 12) Torgny,
13) droger, 14) specie, 15) snäcka, 16) svag-
is, 17) tomlär, 18) tambur, 19) törmak, 20)
böndag, 21) Dagmar.
Diametergåtan: nos, mor, not, rot, mos,
dog, son, Rom, ton, Tor, som, god.
Siffergåtan: Kramsfågel: läs, rek, mäs,
far, ask, lag.
Palindromen: Aga—aga.
Konsonantförändringsgåtorna: 1) spelt,
svett; 2) skäppa, snäppa; 3) Billing, kil-
ling; 4) sticka, svicka; 5) liggare, tiggare;
6) dussin, russin; 7) giller, hiller, piller.

Bland nu befintliga Cacaosorter intages säkert förnämsta platsen af **HULTMANS CACAO** Guldmedalj vid 1897 års Konst- och Industriutställning i Stockholm.